РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ
ЛЬЯШЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
ТЕТЮШСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӘТЕШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЛЬЯШ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

422375 с. Льяшево, ул. Пролетарская, 22А

422375 Льяш авылы, Пролетар урамы, 22А

тел., факс (84373) 55-8-26, e-mail: Lsv.tet@tatar.ru
ОГРН 1021606556971, ИНН/КПП 1638001624/163801001

КАРАР

27 апрель 2020 ел **№ 55-3**

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында»гы 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ Татарстан Республикасы законы нигезендә, гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турындагы закон бозуларны булдырмау турындагы 2020 елның 24 гыйнварындагы 02-08-03-2020 номерлы Тәтеш районы прокуроры күрсәтмәсен карап, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлегенең җирле үзидарә органнарына үз эшендә әлеге нигезләмәгә таянып эш итәргә.
3. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге башлыгын Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы җирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләргә ел саен анализ ясау һәм аларны Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында урнаштыру өчен җаваплы зат итеп билгеләп куярга.
4. Әлеге караны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштырырга, Тәтеш муниципаль районының «Интернет» http://tetushi.tatarstan.ru/ мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматлар рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU.) бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге башлыгы И.А. Тихоновага йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы
Льяш авыл җирлеге башлыгы **И.А. Тихонова**

Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы
Льяш авыл җирлеге Советының
2020 елның 27 апрелендәге
55-3 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе һәм сроклары турындагы әлеге нигезләмә (алга таба – нигезләмә) «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында»гы 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында»гы 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ Татарстан Республикасы законы (алга таба – 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы) нигезендә эшләнгән. Нигезләмә гражданнарның җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән мөрәҗәгать итүләренә конституцион хокукларын гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә һәм гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карап тикшерү буенча эшне оештыруга - шәхеснең хокукларын гамәлгә ашыруның һәм саклауның мөһим чарасы, җирле үзидарә органнарының халык белән элемтәсен ныгытуга, җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәкле мөһим мәгълүмат чыганагын булдыруга юнәлдерелгән һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуының мөһим рәвешләреннән берсе булып тора.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Һәр граждан үзе яисә үз вәкиле аша мөрәҗәгать итәргә, шулай ук, гражданнар берләшмәләреннән, шул исәптән юридик затлардан, Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына (алга таба – җирле үзидарә органнары), Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына (алга таба - вазыйфаи затлар) индивидуаль һәм коллектив мөрәҗәгатьләр җибәрергә хокуклы.

Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз компетенциясе чикләрендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен кабул итәргә, аларны 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда карарга, тиешле чаралар күрергә, нигезле җаваплар бирергә тиеш.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- гражданин мөрәҗәгате - җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затларга язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә җибәрелгән мөрәҗәгать, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затларга телдән мөрәҗәгате;

- тәкъдим - гражданның законнарны һәм башка норматив хокукый актларны, җирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, иҗтимагый мөнәсәбәтләрне үстерү, дәүләт һәм җәмгыять эшчәнлегенең социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча тәкъдиме;

- гариза-үтенеч - гражданның үзенең конституциячел хокукларын һәм ирекләрен яисә башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында гариза-үтенече йә законнарны һәм башка норматив хокукый актларны бозу, җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар эшендәге җитешсезлекләр турында хәбәр итү, йә күрсәтелгән органнар һәм вазыйфаи затларның эшчәнлеген тәнкыйтьләү;

- шикаять - гражданинның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызу яисә яклау турында үтенеч;

- күмәк мөрәҗәгать – ике һәм аннан да күбрәк гражданның мөрәҗәгате, граждaннар берләшмәләренең, шул исәптән юридик затларның мөрәҗәгатьләре, шулай ук тавыш бирү яисә митингта катнашучыларның имзаларын җыю юлы белән кабул ителгән мөрәҗәгать;

- вазыйфаи зат - җирле үзидарә органнарында оештыру-боеру, административ-хуҗалык функцияләрен башкаручы, даими, вакытлыча яки махсус вәкаләт буенча хакимият вәкиле функцияләрен башкаручы зат.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы гражданнарның барлык мөрәҗәгатьләренә, федераль конституциячел законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәҗәгатьләрдән тыш, кагыла.

2. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәҗәгатьләрне объектив, һәръяклап һәм үз вакытында карауны тәэмин итәргә, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнарны шәхсән кабул итүне, гражданнарның мөрәҗәгатьләрен асылда хокукый хәл итүне тәэмин итәргә тиеш.

2.2. Җирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга язмача яки телдән, шәхси кабул итүдә язылган барлык мөрәҗәгатьләр, шулай ук почта, телефон, телеграф яки башка юл белән алынган мөрәҗәгатьләр билгеләнгән тәртиптә теркәлергә тиеш.

2.3. Язма мөрәҗәгать җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергәннән соң өч көн эчендә мәҗбүри теркәлергә тиеш.

3. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча ведомство

3.1. Гражданнарның мөрәҗәгатьләре җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә карала.

3.2. Карарлары әлеге җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәҗәгать, мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренә керә торган тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка, мөрәҗәгатьне яңадан карау турында мөрәҗәгать җибәргән граждан белдерүе белән, теркәлгән көннән җиде көн эчендә җибәрелә, 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш.

3.3. Язма мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, җирле үзидарә органнары яки вазыйфаи зат компетенциясенә керсә, мөрәҗәгатьнең күчермәсе теркәлгән көннән җиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга җибәрелә.

3.4. Шикаятьне карау өчен дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка, карар һәм гамәлләренә (яки гамәл кылмауларына) шикаять белдерелә торган шикаять җибәрү тыела.

4. Гражданнар мөрәҗәгатьләренең язма формасы

4.1. Гражданинның язма рәвештә бәян ителгән мөрәҗәгатендә тиешле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, яисә тиешле затның вазыйфасы, шулай ук гражданинның тәкъдимнәрен, гаризасын, фамилиясен, атасының исемен бәян итү, җавап җибәрелергә тиешле почта адресы яки электрон почта адресы, мөрәҗәгатьне яңадан рәсмиләштерү турында хәбәрнамә, шәхси имзасы һәм датасы булырга тиеш.

4.2. Гражданнар Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы башка телендә тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятьләр белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы. Сорауларга җаваплар тәкъдимнәр, гаризалар, шикаять гражданнар телендә бирелә мөрәҗәгать. Мөрәҗәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

4.3. Әгәр язма мөрәҗәгатьтә мөрәҗәгать җибәргән гражданинның фамилиясе, яисә җавап җибәрелергә тиешле почта адресы яки электрон почта адресы күрсәтелмәгән булса, мөрәҗәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәҗәгатьтә әзерләнә торган, эшләнә торган яки бөтенләй хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерли торган, гамәл кыла торган яки кылган зат турында белешмәләр булса, мөрәҗәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрелергә тиеш.

4.4. Әгәр язма мөрәҗәгать тексты укылуга бирелмәсә, мөрәҗәгатькә җавап бирелмәсә һәм ул дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карауга җибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәҗәгатьне теркәгәннән соң җиде көн эчендә мөрәҗәгать җибәргән гражданга хәбәр ителә.

4.5. Әгәр язма мөрәҗәгать тексты тәкъдим, гариза яки шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирми икән, мөрәҗәгатькә җавап бирелми һәм ул үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга җибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәҗәгатьне теркәгәннән соң җиде көн эчендә мөрәҗәгать җибәргән гражданга хәбәр ителә.

4.6. Җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат язма мөрәҗәгать алганда, анда лицензиясез йә мәсхәрәле белдерү, вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә куркыныч янау булган очракта, мөрәҗәгатьне анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм мөрәҗәгать иткән гражданга хокуктан явызларча файдалану мөмкинлеге турында хәбәр итәргә хокуклы.

4.7. Җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәҗәгать законнарда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәҗәгатьтә граждан үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы - булган очракта), электрон почта адресын, әгәр җавап электрон документ рәвешендә җибәрелергә тиеш булса, һәм почта адресын, әгәр җавап язмача җибәрелергә тиеш булса. Граждан мондый мөрәҗәгатькә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә яисә күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язма рәвештә җибәрергә хокуклы.

5. Гражданнарны шәхси кабул итү

5.1. Җирле үзидарә органнарында гражданнарны шәхсән кабул итү аларның җитәкчеләре һәм вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат гражданнар игътибарына җиткерелә.

5.2. Шәхси кабул итү вакытында гражданин шәхесен таныклаучы документ күрсәтә.

5.3. Гражданинның телдән мөрәҗәгате аның шәхси кабул итү карточкасына теркәлә. Телдән бәян ителгән фактлар һәм хәлләр өстәмә тикшерүне таләп итмәгән очракта, гражданның ризалыгы белән мөрәҗәгать итүгә җавап телдән шәхси кабул итү барышында бирелергә мөмкин, бу факт гражданны шәхси кабул итү карточкасында теркәлә. Калган очракларда мөрәҗәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

5.4. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәҗәгать 59-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш.

5.5. Мөрәҗәгатьтә әлеге җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булса, гражданга аңа кая һәм нинди тәртиптә мөрәҗәгать итәргә кирәклеге турында аңлатма бирелә.

5.6. Шәхси кабул итү барышында гражданинга, әгәр элек мөрәҗәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, мөрәҗәгатьне алга таба караудан баш тартырга мөмкин.

5.7. Гражданнарның аерым категорияләре Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда беренче чиратта шәхси кабул итү хокукыннан файдалана.

6. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау сроклары

6.1. Мөрәҗәгатьләрнең барлык төрләре – җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән шәхси һәм коллектив мөрәҗәгатьләр язма мөрәҗәгатьне теркәгәннән соң 30 көн эчендә карала.

6.2. Аерым очракларда, шулай ук 59-ФЗ номерлы Федераль законда һәм 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законында каралган рәсми мөрәҗәгать җибәргән очракта, җирле үзидарә органы җитәкчесе, вазыйфаи зат йә вәкаләтле зат мөрәҗәгатьне карау срогын 30 көннән дә артмаган вакытка озайтырга хокуклы.

6.3. Мөрәҗәгатьне карау нәтиҗәләре турында гражданинга тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көн эчендә, ләкин әлеге бүлекнең 6.1 һәм 6.2 өлешләрендә билгеләнгән сроклардан да соңга калмыйча җавап җибәрелә.

7. Мөрәҗәгатьне карау

7.1. Җирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи зат:

1) мөрәҗәгатьне объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны, кирәк очракта - мөрәҗәгать җибәргән граждан катнашында карауны тәэмин итә;

2) мөрәҗәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, шул исәптән электрон формада, башка дәүләт органнарында, җирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затлардан, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш, соратып ала;

3) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы

мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, язмача җавап бирә;

5) гражданга аның мөрәҗәгатен башка дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен җибәрү турында хәбәр итә.

7.2. Җирле үзидарә органнары яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органы, җирле үзидарә органы яисә мөрәҗәгатьне карый торган вазыйфаи затның рәсми мөрәҗәгате буенча 15 көн эчендә мөрәҗәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, тапшырырга тиеш.

7.3. Мөрәҗәгатькә җавап җирле үзидарә органы җитәкчесе, вазыйфаи зат йә вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

7.4. Мөрәҗәгатькә җавап җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәҗәгатьтә күрсәтелгән электрон почта формасында һәм җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка язмача мөрәҗәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча җибәрелә. Моннан тыш, җирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка билгеле булмаган затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылышлы тәкъдим, гариза яки шикаять булган мөрәҗәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатуга бәйле мөрәҗәгатькә, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында 59-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясындагы 2 өлеше таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

7.5. Мөрәҗәгатьне караганда мөрәҗәгатьтәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка хәл итү рөхсәт ителми. Мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма мөрәҗәгать җибәрү мөрәҗәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

7.6. Вәкаләтләре туктатылган вазыйфаи затка адресланган гражданның мөрәҗәгате әлеге вакытта күрсәтелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыру йөкләнгән вазыйфаи зат тарафыннан карала.

8. Мөрәҗәгатьне караганда гражданның хокуклары

8.1. Җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат тарафыннан мөрәҗәгатьне караганда граждан хокуклы:

1) мөрәҗәгатьне карый торган затка дәлилләрне шәхсән бәян итәргә;

2) тиешле җирле үзидарә органында яисә тиешле вазыйфаи заттан телдән (шул исәптән телефон аша) яки язма мөрәҗәгатьне теркәү турында электрон формада, шулай ук аны карау сроклары турында мәгълүмат алырга;

3) мөрәҗәгатьне кабул иткән органның граждан тарафыннан тапшырылган икенче нөсхәсендә мөрәҗәгатьнең датасын, фамилиясен һәм инициалларын күрсәтеп, язма мөрәҗәгатьне кабул итү факты таныклыгына имза бирү юлы белән мөрәҗәгатьне кабул итүче вәкаләтле зат (вазыйфаи зат) мөрәҗәгатьнең датасын, фамилиясен һәм инициалларын күрсәтү;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга йә аларны соратып алу турында, шул исәптән электрон формада мөрәҗәгать итәргә;

5) башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмый торган, күрсәтелгән документларда һәм материалларда федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса, әлеге мөрәҗәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язмача җавап алырга, ә 59-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 5.1 өлешендә каралган очракта, аны бирү турындагы мөрәҗәгать, мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфаи затка язма мөрәҗәгатьне яңадан үзгәртү турында хәбәрнамә, язмача мөрәҗәгатьне яңадан карау турында белдерүнамә нигезендә язмача җавап алырга;

7) Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә мөрәҗәгатьне карап тикшерүгә бәйле мөрәҗәгать буенча кабул ителгән карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) шикаять белән мөрәҗәгать итәргә;

8) мөрәҗәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәҗәгать итәргә;

9) мөрәҗәгать буенча кабул ителгән карарга шикаять бирергә;

10) вәкил хезмәтеннән файдаланырга;

11) законнарда билгеләнгән тәртиптә мөрәҗәгатьне караганда органның яисә вазыйфаи затның законсыз гамәлләре буенча (гамәл кылмаулары буенча) китерелгән зыянны капларга һәм мораль зыян өчен компенсация алырга.

9. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турындагы законнарны бозган өчен җаваплылык

9.1. 59-ФЗ номерлы Федераль законны, 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка тартылалар.

10. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибенең үтәлешен контрольдә тоту

10.1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге башлыгы җирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнарны кабул итү эшенең торышын тикшереп тора.

11. Җирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләрне анализлау

11.1. Җирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергән гражданнар мөрәҗәгатьләренә анализ ясау гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау буенча эш сыйфатын күтәрү, гражданнарның иҗтимагый фикерен һәм актуаль проблемаларын өйрәнү, шулай ук гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү рәвешләрен һәм методларын камилләштерү, аларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау сыйфатын күтәрү максатларында үткәрелә.

11.2. Тиешле чорга гражданнардан кергән мөрәҗәгатьләрне анализлау гражданнарның барлык мөрәҗәгатьләре, шул исәптән язма рәвештә, электрон документ формасында, шулай ук вәкаләтле затлар тарафыннан гражданнарны шәхси

кабул итү барышында кабул ителгән мөрәҗәгатьләр буенча гамәлгә ашырыла.

11.3. Кергән мөрәҗәгатьләргә анализ узган ел нәтиҗәләре буенча башкарыла.

11.4. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге башлыгы урынбасары гражданнар мөрәҗәгатьләрен анализлау нәтиҗәләре буенча хисап чорыннан соң килгән айның 20 числосына кадәр аналитик белешмә төзи.

11.5. Аналитик белешмә үз эченә түбәндәге мәгълүматны алырга тиеш:

- кергән, адресланган һәм каралган язма мөрәҗәгатьләр саны;
- электрон документ формасында кергән мөрәҗәгатьләр саны;
- гражданнарны кабул итү урыннары, көннәре һәм сәгатьләре;
- шәхси кабул ителгән гражданнар саны;
- гражданнарны шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар;
- вәкаләтле затлар тарафыннан шәхси күчмә кабул итүләр саны;
- мөрәҗәгатьләр тематикасы;
- мөрәҗәгатьләрне карау нәтиҗәләре буенча кабул ителгән чаралар, шул исәптән кабул ителгән норматив хокукый һәм башка актлар турында мәгълүмат (булганда).

11.6. Җирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергән мөрәҗәгатьләргә анализ узган елның шул ук чорында кергән гражданнар мөрәҗәгатьләре белән чагыштыру юлы белән үткәрелә.

11.7. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Льяш авыл җирлеге башлыгы ел саен аналитик белешмәнең Тәтеш муниципаль районы рәсми сайтында авыл җирлеге бүлегендә хисап чорыннан соң килә торган айның 30 числосына кадәр урнаштырылуын тәэмин итә.